

ע"פ 751/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 751/16

לפני: כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 21.1.2016 בת"פ 19905-06-15 שניתן על ידי
כבוד השופט ר' כרמל

תאריך הישיבה: כ"א באדר ב' התשע"ו (31.3.2016)

בשם המערער: עו"ד מוחמד מחמוד

בשם המשיבה: עו"ד מיכל בלומנטל

בשם שירות המבחן לנוער: גב' דורית ניצן

פסק-דין

השופטת א' חיות:

עמוד 1

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ר' כרמל) בת"פ 15-06-19905 מיום 21.1.2016 אשר גזר על המערער 26 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, 10 חודשי מאסר על תנאי ותשלום פיצוי בסך 10,000 ש"ח בגין הרשעתו ביידידיו בקבוק תבערה.

1. המערער, קטין יליד 1999, הודה במסגרת הסדר טיעון בניסיון לגרימת חבלה חמורה בכוונה מחמירה ובייצור נשק לפי סעיפים 329(א)(2) ו-144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום המתוקן המערער הכין בקבוק תבערה וביום 29.5.2015 הגיע לרחוב חלדיה בעיר העתיקה בירושלים במטרה ליידות אותו על יהודים. לאחר מספר דקות עבר במקום אדם בעל חזות יהודית (להלן: המתלון) והמערער השליך לעברו את בקבוק התבערה אשר התנפץ והתלקח בסמוך אליו ואל שני ילדים אשר עמדו בקרבת מקום.

2. בתסקיר שירות המבחן לנוער שהוגש לבית המשפט קמא עמד שירות המבחן על היותו של המערער בן למשפחה קשת יום ועל כך שעד האירוע המתואר בכתב האישום ניהל אורח חיים נורמטיבי ולא עבר על החוק. שירות המבחן לנוער התרשם כי המערער הפיק את הלקחים הנדרשים מהפרשה וכי הוא מביע חרטה על מעשיו ורצון להמשיך ולנהל אורח חיים נורמטיבי. עם זאת, ציין שירות המבחן כי המערער מתייחס באופן מצמצם לעבירות שביצע ולא בא בהמלצה טיפולית בעניינו.

3. לאחר הגשת תסקיר שירות המבחן החליט בית המשפט קמא להרשיע את המערער בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. בית המשפט קמא עמד על חומרת מעשיו של המערער ועל העובדה שבוצעו מתוך מניע גזעני ובכוונה לפגוע ביהודים. כמו כן, הדגיש בית המשפט קמא את הנזק הרב שהיה יכול להיגרם כתוצאה ממעשיו של המערער ואת העובדה שאך במקרה לא הסבו פגיעה חמורה למתלון. בנוסף עמד בית המשפט קמא על הצורך להחמיר בעונשם של מי שחטאו ביידידיו בקבוקי תבערה וזאת נוכח שכיחותה של תופעה זו בעת האחרונה, הסכנה הרבה הגלומה בה והצורך להרתיע מפני ביצוע מעשים דומים. כנסיבות לקולה מנה בית המשפט קמא את גילו הצעיר של המערער, את עברו הנקי ואת הודאתו בכתב האישום, ובהתחשב בשיקולים אלו גזר עליו את העונשים המפורטים לעיל.

4. בערעור שהגיש טוען המערער כי בית המשפט קמא החמיר עמו יתר על המידה וגזר עליו עונש החורג באופן ניכר מרף הענישה הנוהג במקרים דומים. לטענתו, בית המשפט קמא לא נתן משקל הולם להודאתו בעובדות כתב האישום, עברו הנקי, גילו הצעיר, החרטה שהביע על מעשיו, נסיבותיו האישיות וסיכויי שיקומו. כמו כן טוען המערער כי בית המשפט קמא לא נתן משקל הולם לכך שהודה בביצוע העבירות מתוך חרטה כנה על מעשיו ולא בשל כך שהובטח לו כי אם יודה תעתור המשיבה לעונש מופחת. עוד טוען המערער כי בית המשפט קמא לא נתן דעתו לכך שביצע את העבירות לפני העלייה במספר מעשי האלימות והטרור באזור ירושלים בתקופה האחרונה ולכך שלא נגרם כל נזק כתוצאה ממעשיו. מטעמים אלו עותר המערער להקלה בעונשו.

5. המשיבה, אשר לא התייצבה לדין בשל שביתת הפרקליטים הגישה תגובה בכתב (ראו החלטתנו מיום 31.3.2016), וטוענת מנגד כי גם בהתחשב בחרטה שהביע המערער ובנסיבותיו האישיות, נוכח חומרתם הרבה של מעשיו אין מקום להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא. המשיבה מדגישה את פוטנציאל הנזק הרב הטמון במעשיו של המערער ואת העובדה שעל אף שלא הסבו למתלון פגיעות פיזיות, פגעו קשות בביטחונו האישי וגרמו לו לחשוש לחייו ולחיי משפחתו. כמו כן מדגישה המשיבה כי המערער תכנן

בקפידה את מעשיו וביצע אותם מתוך מניע לאומני. לטענת המשיבה, העובדה שהמערער הנו קטין אינה מצדיקה הקלה בעונשו נוכח ריבוי מעשי האלימות על רקע לאומני בתקופה האחרונה והעובדה שרבים מאותם מעשי אלימות מבוצעים על ידי קטינים. עוד טוענת המשיבה כי נוכח המגמה בפסיקה ובחקיקה להחמיר בעונשם של מי שביצעו עבירות אלימות על רקע לאומני, בדין קבע בית המשפט קמא כי במקרה דנן יש לתת משקל בכורה לשיקולי הרתעת הרבים ולהעדיף על פני שיקולי שיקום ונסיבותיו האישיות של המערער.

6. בתסקיר המשלים שהוגש בעניינו של המערער מציין שירות המבחן לנוער כי המערער נקלט בכלא "השרון", השתלב בפעילויות חינוכיות בכלא ולא נרשמו לחובתו עבירות משמעת. שירות המבחן התרשם כי המערער מנצל את תקופת מאסרו לצורך חשבון נפש, נוטל אחריות על מעשיו ומביע עליהם חרטה כנה. עוד התרשם שירות המבחן כי המערער מגלה אמפתיה כלפי המתלונן ומבין את ההשלכות החמורות שהיו יכולות להיות למעשיו. כמו כן מציין שירות המבחן כי המערער הביע רצון לחזור ללימודים לאחר שחרורו ממאסר ונכונות להשתלב בהליך שיקומי. עוד מציין שירות המבחן כי משיחה עם משפחתו של המערער עולה כי היא מגויסת לטובת שיקומו וכי בעקבות הרשעתו עבר המערער תהליך התבגרות והוא מזהיר את אחיו הצעירים מפני ביצוע עבירות. שירות המבחן סבור כי המערער עבר תהליך משמעותי מאז הרשעתו וכי הוא מגלה כיום תובנה לחומרת מעשיו ולפסול שבהם ומטעמים אלו ממליץ להורות על קיצור תקופת מאסרו במטרה להעניק לו מוטיבציה להמשיך בתהליך השיקומי בו החל. עוד ממליץ שירות המבחן כי לאחר שחרורו יוטל על המערער צו פיקוח קצין מבחן.

7. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את הערעור ולהקל במידת מה בעונשו של המערער. אכן, בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה הטמונה בביצוע עבירות אלימות ממניע לאומני והשלכת בקבוקי תבערה בפרט, ועל הצורך להחמיר בענישה בעבירות אלו נוכח ריבוי בתקופה האחרונה (ראו: ע"פ 7517/15 מדינת ישראל נ' עבד (9.3.2016); ע"פ 6600/15 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (13.3.2016) (להלן: עניין פלוני)). עם זאת, הלכה היא כי ענישה היא לעולם אינדיבידואלית וכי לצד האינטרס הציבורי בדבר ענישה מרתיעה והולמת על בית המשפט להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם ולאזן בין שיקולי ההרתעה והשיקום, והדברים נכונים ביתר שאת שעה שמדובר בנאשמים קטינים אשר שיקולי השיקום בעניינם נושאים חשיבות מיוחדת (ראו: ע"פ 3009/12 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 20 לחוות דעתו של השופט י' דנציגר (10.9.2012)). במקרה דנן, עולה מהתסקיר המשלים כי המערער מביע חרטה כנה על מעשיו, הפנים את חומרתם וכי פניו לשיקום. תהליך זה בו החל המערער ראוי לעידוד ומצדיק הקלה מסוימת בעונשו. מטעם זה וכן בהתחשב בעובדה שעונש המאסר בפועל שגזר בית המשפט קמא על המערער חורג במידה ניכרת מרף הענישה הנוהג במקרים דומים (ראו והשוו: עניין פלוני; ע"פ 3702/14 פלוני נ' מדינת ישראל (28.9.2014)), אני סבורה כי יש להפחית 6 חודשים מעונש המאסר שנגזר על המערער כך שתקופת המאסר הכוללת שיידרש לרצות תעמוד על 20 חודשי מאסר בפועל.

8. אשר על כן, הערעור מתקבל כמפורט בפסקה 7 לעיל. יתר חלקי גזר-הדין יעמדו בעינם.

ניתן היום, י"ג בניסן התשע"ו (21.4.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
